

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О.М. МАРЗЕЄВА
НАМН УКРАЇНИ»
ДУ «ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ МАГНЕТИЗМУ НАН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

**ФІЗИЧНІ ФАКТОРИ ДОВКІЛЛЯ
ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ**

ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(шістнадцяті марзеєвські читання)

Випуск 20

м. Київ

2020

Редакційна колегія :

Академік НАМН України **Сердюк А.М.** — головний редактор

чл.-кор. НАМН України **Полька Н.С.** — заступник головного редактора

Члени редколегії :

д.мед.н., професор **Турос О.І.**,

д.мед.н. **Савіна Р.В.**,

д.мед.н. **Гозак С.В.**,

д.мед.н. **Махнюк В.М.**,

к.мед.н. **Рудницька О.П.**,

н.с. **Коркач В.С.**,

м.н.с. **Мельченко Ю.В.**,

пров. інж. **Лейких С.В.**

Комп'ютерна верстка, підготовка оригінал-макету:

м.н.с. **Мельченко Ю.В.**, пров. інж. **Лейких С.В.**

Адреса редколегії :

02094, м.Київ, вул.Попудренка, 50

Державна установа «Інститут громадського здоров'я

ім.О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України»

/ ДУ «ІГЗ НАМНУ» /

Тел./факс: (044) 513-60-20,

Тел.: (044) 292-06-29

(044) 292-13-86

e-mail : *igz_konf@ukr.net*

Температура повітря може впливати на випаровування хімічних засобів захисту рослин з поверхонь оброблених об'єктів, інтенсивність фотодеградації сполук з утворенням токсичних метаболітів. Це також визначатиме величину інгаляційного ризику. Крім того, від температури навколишнього середовища залежить можливість проникнення пестициду через шкіру. Тобто даний показник також впливатиме на величину перкутанного ризику.

Висновок. Моніторинг і вибір оптимальних фізичних умов при проведенні обробок агрокультур важливі не лише для забезпечення високої ефективності пестицидів, а й для зниження і контролю ризику для здоров'я працівників аграрного сектору.

ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ХЛІБОРОБСТВА НА pH ҐРУНТУ

Благая А.В.¹, Паша Ю.А.², Омельчук С.Т.¹, Пельо І.М.¹

¹ **Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
м. Київ;**

² **Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ**

pH ґрунту є одним із факторів, які обумовлюють його родючість та може бути або чинником сприяння позитивного зростання цільових сільськогосподарських культур, або, навпаки, пригнічувати зростання рослин внаслідок токсичної дії елементів, які змінили свою форму на більш доступну в певних межах pH. Процеси закислення ґрунтів сприяють переходу заліза, алюмінію та марганцю у легкодоступні для засвоєння рослинами форми, до того ж їх концентрація досягає токсичного рівня. Зворотні ж процеси залуговування можуть сприяти більш швидкому переходу токсичних речовин у ґрунтові води із наступним їх забрудненням.

Однією із альтернативних форм землеробства, які перспективно розвиваються, є використання певних видів мікроорганізмів, які володіють здатністю до впливу на кореневу систему рослин зернових культур (утворення парабульбочок) з наступним підвищенням засвоєності азоту повітря. Але в процесі життєдіяльності мікроорганізмів є можливість утворення продуктів їх метаболізму, які можуть впливати на рівень рН ґрунту та пришвидшувати небажані процеси.

Мета роботи: проведення гігієнічної оцінки динаміки рівня рН ґрунту під час вирощування зернових колосових культур в альтернативних технологіях хліборобства.

Матеріали та методи дослідження. Матеріали – ґрунт експериментальної ділянки 50°23'49" пн. ш. 28°55'36" сх. д. Методи – натурний гігієнічний експеримент, рН-метрія за допомогою приладу Kronos MP-330 (аналізатор ґрунту), статистичний.

Результати. Висів зерна пшениці озимої – звичайний рядовий з міжряддями. Перша обробка культурами досліджуваних мікроорганізмів відбувалась через 17 днів, друга – через 7 місяців (весняна фаза). Вимірювання проводили що два тижні. Початкові показники рН ґрунту – $5,74 \pm 0,094$. Після проведення першої обробки значення рН почали змінюватись з тенденцією до зростання в середньому до $6,33 \pm 0,378$. У весняно-літній період після проведення другої обробки і до збору врожаю середнє значення рН ґрунту на експериментальній ділянці – $6,450 \pm 0,227$.

Висновки. Проведення обробок препаратами з активними мікроорганізмами в альтернативній технології вирощування зернових колосових культур не призводило до закислення ґрунту. Зміна значення рН ґрунту експериментальної ділянки з тенденцією до її підвищення не була значною, тобто не перевищувала значень, які б сприяли вилугованню сполук із ґрунту до ґрунтових вод. Запропонована альтернативна технологія хліборобства є умовно безпечною з позиції її впливу на рН ґрунту.